

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K. Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

A bécsi tárgyalások.

Budapest, 1899. május 27.

Széll Kálmán és a magyar kormány legtöbb tagja több napig tárgyalt Bécsben az osztrák miniszterekkel. A tárgyalások alapja ismét csak az évek óta vadjudó kiegyezési problema volt s jöllehet Magyarországnak az érdeke csak úgy, mint az Ausztriáé és a monarchia nagyhatalmi állásának biztonsága, valamint a közös uralkodó legfőbb óhaja egyaránt elodázhatatlanul köteletségévé teszi a két kormánynak és a két állam parlamentjének, hogy a kiegyezés ügyét végre dülőre vigyék, a helyzet legujabb alakulása ismét csak a teljes bizonytalanság útjára terelte a kiegyezés kérdését.

Thun grófnak és a Reichsrath-beli jobboldalnak, amint e pártsoport nyilatkozatából kitűnik, nem kella Badeni-Bánffy-féle kiegyezés, amely nem konvenialegyélként a Reichsrath baloldali ellenzékének sem. Azaz, hogy Ausztriában senkinek sem kell az a kiegyezés, ámbátor az osztrákok az önálló vámterületnek még az eszméjt is perhorreszkálják. Ami elég baj, mert ha az osztrákok megunva a közös vámterület előnyeit és hátrányait, egyszerűen az önálló vámterületre áttérni, akarnának Magyarország teljes készséggel fogadná Ausztriának ebbeli ajánlatát. Ám az osztrákok amig egyrészt idegenkednek az

önálló vámterület életbeléptetésétől, másrészt meg a Badeni- és Bánffy-kiegyezést, melyhez Széll Kálmán törhetetlenül ragaszkodik, nem akarják elfogadni.

Mit akarnak tehát tulajdonképen az osztrákok?

Osztrák furfanggal a Badeni-Bánffy kiegyezésnek mindazon stipulációit, melyek Magyarországnak kedvezők, egyszerűen eliminálni szeretnék, és csak azokat a pontokat óhajtanák meg- és fentartani, a melyek Ausztriára kedvezők, Magyarországra nézve pedig hátrányosak.

Legnagyobb szála az osztrákok szemében a bankügy. Bántja őket különösen az, hogy a míg a gazdasági kiegyezés 1903-ban jár le, addig a bankprivilegiumot szabályozó törvény hatálya 1910-ig terjedne.

Magyarország és a magyar kormány feltétlenül ragaszkodik a bankprivilegium hatályának 1910-ig való meghosszabbításához, nem azért, mintha az új bankkegyezmény az ország pénzügyeinek és gazdasági igényeinek és szükségleteinek mindenben eleget tenne, nem is azért, mintha mi magyarok olyan szerelmesek volnánk a paritásos bankba, hanem igenis az új bankkegyezményhez azért ragaszkodunk, mivel módot és eszközt nyut arra, hogy Ausztria roszakarata ellenére is befejezhessük végre a valutarendezést.

Rendezett valutával bizony nem so-

kat törődnénk azzal, hogy az új bankkegyezmény csak 4 avagy 10 évig maradna érvényben.

A Thun-kabinet azonban — hivatkozással a Széll-féle formulára, mely az osztrák kormányt állítólag felmenti a Bánffyval szemben elvállalt kötelezettség alól — hallani sem akar az új bankkegyezménynek 1910-ig való fentartásáról.

S hogy szavaink és elhatározásaink annál nagyobb súlyt adjon, az osztrák Reichsrath cseh-lengyel többségével rögtönzött konferencián bizalmat szavaztatott magának azzal a hozzáadással, hogy ez a jobboldali végrehajtó-bizottság mindenben szolidaritást vállal Thun gróffal és kormányával. Nem tudjuk, hogy ennek a diszkreditált jobboldali komitének a bizalmi szavazata mennyire imponált az osztrák császárnak, azt azonban hisszük és tudjuk, hogy Magyarországon ez a taktikai fogás legfőlebb a szánalom mosolyát varázsolhatja az ajkakra.

Nem arra vagyunk mi kíváncsiak, hogy a jobboldali pártok mit nem akarnak és mit nem tudnak, erről már kellően vagyunk informálva s most csak azt szeretnők tudni, hogy ez a gouvernementális pártsoport mit akar és mire képes. Vajjon elég erősnek és biztosnak érzi-e magát ez az ugynevezett többség, ha az esetre, ha a bankprivilegium érvényessége tekintetében tényleg hajlan-

TÁRCZA.

Kézdi-Vásárhely város története.

Irta: Dobay János.
(Folytatás.)

Ilyen építkezés nincs a világon sehol s keletkezését csupán azon körülmény magyarázhatja meg, hogy a lakosság csupán azon kis területre volt utalva, mely kezdetben vásár-térül ki volt jelölve s terjeszkedni pedig, mivel a város több falu határa közé szük területre volt beékelve, nem lehetett s így a mindinkább szaporodó népességnek minden talpalatnyi helyet be kellett építenie. — A város, a piactól sugár-alakban kivonuló apró keskeny utcáival ma is ugyanaz, a mi régen volt s ma sem fekszik határostól együtt nagyobb területen, mint 1120 kat. hold.

A kis telep — lakosainak szorgalmas s élénk kereskedői szelleme folytán gyors felvirágzásnak indult s nemcsak a közeli vidék iparosai, hanem jövevények is kezdettek oda betelepüdni. Zsigmond királynak az 1422. évben kelt leirata megerősítvén a város korább nyert kiváltságait, elrendeli, hogy nemcsak az őslakók, hanem a jövevények se zaklattassanak a szék prefektusai által.

A sok különféle elemből összeverődött kis városban — a mint évek során népesebb lett — virágzó ipar fejlődött ki, mely ugyan csupán az azon

időkben igen korlátozott létszükségletek előállítására szorítkozott (u. m. eszmák, ruhák, gazdasági eszközök), de a terjedő iparnak a helybeli piac nem sokára szüknek bizonyult s a k. vásárhelyi iparosok kezdték távolabbi vidékekre elhordani áruikat. Ezt bizonyítja több körülmény s nevezetesen Apaffy fejedelemi 1662. május 16-án kelt rendelete, melyben megengedi, hogy a kézdi-vásárhelyi polgárok a lent és kendent s egyéb áruikat Brassóban és az ország bármelyik részében is szabadon árulhassák, mert erre nekik szabadalmuk van s ugyanazért, 1668-ban egy újabb eset alkalmával megparancsolja a brassoiaknak, hogy a kézdi-vásárhelyi iparosoktól elvett árukat adják vissza.

De ezen feltevés mellett szól a Bereczk és Kézdi-Vásárhely között a Romániába való terüszállítás felett évszázadokon folyt perlekedés is; melynek történetéről röviden meg kell emlékeznünk.

A bereczkiek ugyanis panaszt tettek a fejedelemnél, hogy a k. vásárhelyi lakosok nem tesznek az ország részére postaszolgáltatásokat s mégis Moldovába terüket szállítanak pénzért.

Minthogy a bereczkieket a kézdi-vásárhelyiek élelmessége ez által egy jelentékeny jövedelmi forrást fosztotta meg, hosszas, évszázadokig eltartó per keletkezett, melyben sem a fejedelmek, sem az ország kormányai igazságot tenni nem tudtak.

Ezen fuvarozási per első nyomait már az 1562. évben találjuk meg, midőn is Báthori Zsigmond fejedelem, a bereczkiek panaszára, a várhegyi kapitány által az ügyet megvizsgálta s ennek

előterjesztése alapján elrendelte, hogy az idegen kereskedők kötelesek áruikat Bereczkben lerakni s azokat csak a bereczkiek szállíthatják Moldovába s onnan vissza Kézdi-Vásárhelyig és pedig azon szolgálat fejében, melyet a bereczkiek az által tesznek, hogy a fejedelem futárait lóval és szekérrel látják el Moldovában Tatros városáig.

Ezen fejedelmi ítélkezés által a k. vásárhelyiek a moldovai fuvarozástól eltiltatván bebizonyították, hogy ők is tesznek némi postaszolgáltatást a fejedelemnek s így joguk van a pénzért való fuvarozáshoz. E kérdés tisztázása felett megindult a perlekedés. Hiában volt Báthori Gábornak 1625-ben és Bethlen Gábornak 1631-ben kiadott rendelete, a perlekedés végre is a két város szabad egyezkedése útján, 1628. január 6. Háromszék főkirálybírója Dániel Mihály és Marosszék főkirálybírója Toldalagi Mihály előtt nyert ideiglenes elintéztést olyformán, hogy a két város Moldovába fizetésért szállítandó terheket testvériesen megosztotta, s hogy egyik fél se szállíthasson többet mint a másik, ennek ellenőrzése végett tartottak egy közös számtartót.

A békességes jó viszony azonban nem tartott sokáig, mert a perlekedés 1710-ben ismét megindult, dacára annak, hogy Apaffy Mihály fejedelem, az 1679. évi kelt rendeletével megengedte, hogy a kézdi-vásárhelyi fuvarosok Brassóban árukat rakhassanak szekerekre s azokat Moldovába szabadon szállíthassák.

(Folytatása következik.)

dók lennének koncessziókra, az ekként módosított kiegyezést a cseh-lengyel többség alkotmányos uton keresztülviszi az osztrák parlamentben.

Mi, s e tekintetben talán külön állást foglalunk el véleményünk nyilvánításában, annyira fontosnak tartjuk azt, hogy az osztrákok is alkotmányos uton léptessék életbe a kiegyezést, hogy szerintük e cél érdekében meghozhatnók azt az áldozatot is, hogy az új bankkegyezmény épp úgy, mint a gazdasági kiegyezés 1903-ig legyen csak érvényben.

Ternészetesen azon feltétel mellett, ha teljes garanciát nyerhetnénk abban a tekintetben, hogy az osztrákok nem fogják többé akadályozni a valutarendezés befejezését.

Összintén mondva, nekünk nem is olyan fontos, hogy az új bankkegyezmény 4 avagy 10 évig áll-e fenn; fontos igenis az, hogy a bank paritását biztosító egyezmény egyáltalán megvalósuljon és hogy a valutarendezés műve minél előbb befejeztessék.

Csak legyen meg egyszer a bankparitás és legyen végrehajtva a valutaszabályozás, nem baj, ha a bankkérdés ügyében is épp úgy, mint a gazdasági kiegyezésben 4 év múlva újból visszanyerjük akeziószabadságunkat.

A kérdés tehát az, vajjon a Reichsrath jobboldali komitéja elég erősnek érzi-e magát arra, hogy a bankprivilegium tartamának megváltoztatását és megrövidítését involváló új bankkegyezmény alapján a kiegyezésnek az osztrák parlamentben s alkotmányos uton való keresztülvitelét biztosíthatja.

Ha a Reichsrath jobboldala erre képesnek és elég erősnek érzi magát, ám álljon elő erejének és hatalmának bizonyítékaival. S mivel nemcsak a magyar, de az osztrák alkotmánynak is nagy tisztelői vagyunk, talán hozzuk aztán azt az újabb áldozatot is, hogy a valutarendezés biztosításával rövidebb időre statuáljuk a bankkegyezmény érvényességét, mint amennyire az kontemplálva lett.

Sajnos, az osztrák Reichsrath guvernementális csoportjai épp oly tehetetlenek, mint maga a kormány. Felesleges tehát az osztrákokkal való minden alkudozás.

Mit ér az az örökös diplomatisálás, ha az osztrák-politikai tényezők nem elég erősek ahhoz, hogy a nagy fáradtsággal létesült megegyezéseket keresztül is vigyék.

Valóban nem látunk ma már más megoldást, mint a kiegyezésnek a Széll-féle formula alapján való megszavazását s a magyar parlament által változatlanul elfogadott kiegyezésnek a 14. §. segélyével osztrák részről való reciprocitásnak a biztosítását. Ha Thun gróf nem hajlandó megadni ezt a kívánt reciprocitást, vonuljon vissza és pedig minél előbb, mert további szereplése valóságos veszedelem az osztrák-magyar monarchia nagyhatalmi állására.

Reméljük, hogy Goluchowszky gróf is, ha e döntő pillanatban meggyőződik arról, hogy a kiegyezést sem így, sem úgy az osztrák parlamentben keresztül vinni nem lehet, egész befolyását érvényesíteni fogja a legilletékesebb helyen, hogy Thun

gróf minél előbb átadja helyét olyan államférfinak, akinek érzéke van Ausztria gazdasági érdekei és a monarchia nagyhatalmi állása iránt, s aki kész megkötni Magyarországgal a kiegyezést a Széll-féle formula alapján.

De ha Ausztriában nincs egyetlenegy politikus sem, aki erre az államférfiúi magaslatra fel tudna emelkedni, akkor legjobb, ha bátran s minél előbb szembe szállunk az új helyzettel. Tudjuk jól, hogy az osztrák politikusok abban reménykednek, hogy a magyar szabadelvűpárt egy része, t. i. az a rész, mely Bánffy bukásával leszorult a hatalmi polezról, hogy a hatalmat magának újból visszaszerezze, tul fogja liezitalni Széll Kálmánt az osztrákoknak teendő engedményekben.

Ausztriában ugyanis erősen biznak a magyar kormánypártban közelebb beálló válságban, mely meg fogja hozni végre az osztrákoknak a rég remélt koncessziókat. Ám az osztrák politikusok hiába spekulálnak a magyar szabadelvűpártban kétségtelenül meglevő ezekre a személyi és tárgyi ellentétekre. A szabadelvűpárt összes árnyalatai tisztában vannak azzal, hogy hatalmi czélokba nem szabad a magyar érdekeket kiszolgáltatni az osztráknak.

Veritas.

Vetésről, aratásról.

Budapest, 1899. május 27.

Rövid egy hónap választ el már csupán bennünket attól az időponttól, melyben megkezdődik az ország némely részeiben az aratás, gazdasági életünk minden egyes esztendőjének ez a legkiemelkedőbb momentuma. Az egész ország a legnagyobb érdeklődéssel néz a Péter-Pál-nap terminusa elé, amikor megkezdődik azaz óriási munka, melyet méltán lehet így nevezni: nagy számadás a természettel.

Minden évben természetesen meg van ez az érdeklődés az aratás iránt s mindenkor a legnagyobb várakozással néznek elébe. Ámde e várakozásnak alaphangulata nem mindig egyforma, hanem a viszonyok szerint változó. Tavaly például épp ezidőtájt a félt aggodalom fogott el bennünket, ha a terméseredmény betakarítására gondoltunk; most ellenben a reménylő várakozás azaz érzés, melylyel a dolgok fejlődésének elébe nézünk.

A mai napig a termés kilátások határozottan kedvezők s az országnak semmilyen részéből sincsen olyan hír, mely a jó reménységet leonthatná. A hivatalos jelentés szerint az összes gabonanevelők kielégítően, sok helyütt kedvezően állanak. nagyobb elemi csapások avagy egyéb károk egyelőre alig voltak s növényzet fejlődése általában kedvezőnek mondható. Egyelőre tehát panaszra nincs ok s bárha ebben a tekintetben egy rövid nap is teljes fordulatot idézhet elő — emlékezzünk a múlt év júniusi jégverésére! — mégis annyit lehet állítani, hogy ez idő szerint az aratás jó reménységgel keesgetett. A földmívelésügyi miniszter már hozzávetőleg meg is becsülte a termés várható eredményét s e becslés a tavalyi tényleges eredménnyel szemben 3—4 millió métermázsányi többletet prognosztizál, ami — ismervo a miniszter becsléseinek józan pesszimizmusát — kétségkívül elég alap a kedvező reménykedésre. Ha a természet valóra váltja ezeket a reménységeket, akkor jó esztendeje lehet ezidő a magyaroknak.

A termés sikerén kívül van még egy másik tényező, amely az eredményt hatalmas befolyásolja: ez az értékesítés, melyet a magyar gazdák nagy része még az időjárásnál is ingatagabb és megbízhatatlanabb faktornak tart. Hát a legutóbbi évekről, de kivált tavalyról nem igen lehet panaszunk a gabona-értékesítés ellen; olyan árakat láttunk-kaptunk, amilyenekre bezzeg nem számíthattunk. Ez idén pedig az értékesítés egyelőre szintén meg-

nyugtatóan alakul, habár az árak színvonala természetesen távol áll a tavalyitól, melyet annak idején is csak az abnormalis viszonyok idézhettek elő. És ami különösen figyelemre méltó, ez idén a kedvező áralakulás nem a börzei viszonyoknak esetleg hirtelen változó körülményein épül, hanem a nemzetközi termésvizonyok tényleges állapotára.

Amerikából a vetés-terület korlátozódását jelentik, kapcsolatban a növényzet kedvezőtlen fejlődésével, míg Kelet-Indiában az idei jobb termésre hárul a múlt évi hiány kárpótlásának terhe; ekként tehát ez idén a tengerentúli verseny remélhetőleg igen kevéssé fogja zavarni a mi gabonánk értékesítését. Itt Európában pedig közvetlen szomszéd versenytársaink területéről szintén rossz termés-hírek érkeznek. Romániában hangos a panasz, hogy a szárazság és az eső hiány tönkretette a vetést az egész Havasalföldön s az ország egyéb részein is helyrehozhatatlan károkat okozott. Oroszországban a gazdák hasonlóképpen abszolút elégedetlenek a vetések állásával minőségi s mennyiségi szempontból egyaránt. Ekként tehát gabona-értékesítésünk ezen a ponton sem fenyegeti nyomás, úgy, hogy a körülményeket egybevetve, az értékesítés kilátása egyelőre általában jóknak s megnyugtatóknak mondhatók.

Mindezek szerint tehát határozottan jogosult és megokolt az a jó reménység s megnyugvással kapcsolatos várakozás, melylyel az aratás elé nézünk. Vegyük még hozzá ehhez, hogy az aratás lebonyolításának tényezői, de nevezetesen a munkásvizonyok szintén nem adnak okot panaszra, sőt az ország minden részéből esend és békesség híre érkezik; másrészt pedig, hogy a forgalmi tényezők, melyek az értékesítésben fontos szerepre hivatottak (vasuti vagonkészlet, vizállás stb.) ez idén szintén úgy állanak, hogy nem akadályozói, hanem segítői lesznek a „nagy számadás”-nak, akkor — mindent egybevetve — összesíthetjük a véleményt abban, hogy egyelőre az ország nyugodtan nézhet az aratás elé. Ha pedig a várakozások valóra lesznek, úgy az 1899-ik évet gazdasági szempontból majd a jó esztendők közé fogjuk sorolhatni.

—la.

Fölvétel a hadapród iskolába.

Háromszékvármegye közönsége által a magyar királyi honvéd hadapród iskolánál évi 200 frrtal létesített alapítványi helyek egyike az alapító oklevél IX. pontja szerint az 1897. évi XXIII. t.-cz. értelmében szervezett pécsi vagy nagyváradi honvéd hadapród iskolák I-ső év folyamában az 1899/1900-iki tanév kezdetén betöltendő lesz.

I.

Felvételi feltételek.

1. A pályázó magyar állampolgársága: igazolandó a törvényhatóság vagy a járási tisztviselő által kiállított honossági bizonyítvánnyal, a melyben a községi illetőség is kitéendő;

2. A pályázó testi alkalmassága a katonai nevelésre: igazolandó valamely honvéd vagy közös hadseregbeli (haditengerészetbeli) tényleges állománybeli orvos által, szabályszerűen kiállított orvosi véleménynyel; a beoltás pedig a mennyiben azt az orvosi vélemény nem igazolná — külön himlőoltási bizonyítvánnyal.

3. A megkívánt előismeretek, vagyis valamely középiskola (gymnasium, reáliskola, magyarországi polgári iskola, a fiumei községi polgári iskola) négy alsó osztályának legalább „elégséges” eredménnyel történt elvégzése.

Ezen előismeretek igazolandók az elmúlt iskolai év végbizonyítványával és a folyó iskolai év I. és II. tanidőszakának iskolai értesítőjével, továbbá legalább „elégséges” eredménnyel letett felvételi vizsga által.

A latin vagy görög nyelvből nyert „elégtelen” osztályzatok figyelembe nem vétetnek.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet:

igazolandó erkölcsi bizonyítvánnyal, azonban csak akkor, ha az iskolai bizonyítványban a kifogástalan erkölcsi magaviseletre vonatkozó adat nem foglaltatnék, vagy ha a belépés nem közvetlenül valamely nyilvános iskolából történnék;

5. A betöltött legkisebb és a tul nem haladott legmagasabb életkor, vagyis az elért 14-ik és a tul nem haladott 16-ik élet év, a mely megállapított életkor a felvételi év szeptember 1-ére vonatkozik.

Ezen életkor keresztlevelel vagy születési bizonyítvánnyal igazolandó.

Az alapítványos helyekre pályázók részéről ezenkívül:

6. Különös igazolása annak, hogy a pályázó az alapító oklevélben foglalt feltételeknek megfelel.

II.

Pályázati folyamodványok az atya, gyám, anya által idej julius hó 20-ig Háromszékvármegye alispánjához benyújtandók.

Miután azonban a pályázók felvétele biztos kiállításban nem helyezhető, felhivatnak a szülők gondoskodni arról, hogy fiaik a felvételi vizsgára öe nem idézésük esetében a polgári tanintézetekben tanulmányaik folytathatása céljából kellő időben beirattassanak.

Tekintettel arra, hogy a honvéd hadapród iskolában a tanév később kezdődik, mint a polgári középiskolákban, a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur elrendelte, hogy azon tanulók, kik a honvéd hadapród iskolákban leendő felvételért folyamodtak, felvételük eldőlőig, vagyis szeptember 20-ig felvételi (beiratási) és tandíj fizetése nélkül látogathatják a rendelkezése és vezetése alatt álló középiskolákban, valamint az állami és községi polgári fiúiskolákban, a lezárókat. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur egyuttal felszólította az egyházi főhatóságokat is, hogy ezen kedvezményt a főhatóságuk alatt álló középiskolákra szintén terjeszték ki.

III.

Minden pályázó közvetlenül az illető intézetbe való beérkezése után testi alkalmassága tekintetében megvizsgáltatik.

A testileg alkalmatlanoknak talált pályázók hozzátartozóiknak azonnal visszaadatik, a testileg alkalmatosnak minősítettek pedig felvételi vizsgát tesznek, melynél a hozzátartozók is jelen lehetnek.

A felvételi vizsga magyar nyelven teendő le.

Sepsi-Szt.-György, 1899. május hó 12-én.

Gábor Péter,
alispán.

Irodalom.

A magyar Verne. Verne nem azok közül az írók közül való, akiket bármely fordításban élvezhetünk. Ragyogó szingazdag fantáziája megkívánja, hogy az a ki tolmácsául szegődik, a nyelvvel is tudjon bántani. Gaal Mózes, aki ujabban Verne munkáit magyarra fordítja, bámulatos tökéletességgel tolmácsolja Verne gyönyörű regényeit. Ezeket, hogy mindenki könnyen megszerezhesse, a Franklin-Társulat olcsó füzetes kiadásban bocsátja közre az eredeti francia kiadás pompás képeivel. A most megjelent 117—126. füzetekben befejeződik „Sztrogoff Mihály utazása” és megkezdődik a „Hatteras kapitány” című regény. A füzetek megszereshetők a kiadónál (IV., Egyetem-utca 4.) és minden hazai könyvkereskedésben. Egy-egy füzet ára 20 kr.

Ujdonságok.

— **Kitüntetés.** Szentkatolnai Bakk Endre, vizaknai plébánost, a Ferencz József-rend lovagját, a jeles író, gr. Majláth Gusztáv erdélyi püspök, az egyház és irodalom terén szerzett érdemei elismerésül tiszteletbeli főesperessé nevezte ki. A régen megérdemelt kitüntetéshez lapunk részéről is szívből gratulálunk.

— **Hymen.** Kiskászoni Bartha Béla, kézdiszentléleki községi pénztáros és jeles arcképfestő május 29-én vezette oltárhoz Zsögöny Emilia, kézdiszentléleki r. kath. népiszkolai tanítónő.

— **Képviselőnk** mult heti látogatásáról a fővárosi lapok is megemlékezvén, igen hízolgően nyilatkoznak Benke Gyula személyéről s azon nagy munkásságról, melyet pénzügyi tőren a képviselőházban kifejt. Nemkülönbön elismeréssel szólnak a beszámoló beszédéről is, melyet lapunkban már kö-

zöltünk, szóval a mi képviselőnk, ha nem sokat beszél is, de annál többit dolgozik s munkálkodása el van ismervé.

— **Iskolai ünnepély.** A közdivásárhelyi állami polgári fiúiskola a koronázási és ezredéves ünnepélyek évfordulóit f. év. junius hó 8-án d. e. 10 órakor a Nagy Ferencz-féle rétben fogja megtartani. Ezen ünnepélyre a nagy közönség hazafias tisztelettel meghivatik.

— **Elvesztett pénz.** Mult hó 16-án egy földbirtokos városunkban 440 trtot elvesztett. A pénz újságpapirba volt téve, és pedig: 1 drb 100 frtos, 3 drb 50 frtos és 19 drb 10 frtos bankjegyek voltak. Az illető (ki magát nyilv. megnevezni nem akarja) az nap három üzletben, egy borbély műhelyben és egy korezmában járt, a melyeket nálam megnevezett ugyan, de a melynek nyilv. közlését szintén ellenzi. Az illető 50 frt jutalmat ajánlott fel annak, ki biztos nyomra vezet, vagy a ki pénztét vissza adja neki. Kézdi-Vásárhely, 1899. junius 3. K. Bócz József, rendőrkapitány.

— **Gymnasiumunk ügye** egy lépéssel ismét előre haladott. A nem régiben Budapestén járt küldöttségnek volt eredménye, mert a közoktatásügyi miniszter ur alább közlendő leiratában határozott kiállítás nyújt arra nézve, hogy a jelenlegi algymnasiumnak főgymnasiummá való átalakítását lehetővé teszi. — A miniszteri leirat, — melyet a miniszter megvényk főispánjához intézett, a következőleg hangzik: „Nagyméltóságú főispán Ur! Kézdi-Vásárhely város közönségének idezárt körvényét további szíves intézkedés végett azzal küldöm meg Nagyméltóságodnak, hogy az ottani kath. algymnasiumnak 8 osztályúvá való fejlesztéséhez elvileg hozzájárulok. Az államsegélyt az 1899. évi állami költségvetésben csak egy algymnasium segélyezése figyelembe vételével állítottam be, — azon leszek azonban, hogy az államsegélyt fokozatosan emeljem, s lehetővé tegyem a gymnasiumnak 8 osztályúvá való fejlesztését. Fogadjja Nagyméltóságod kiváló tisztelem őszinte nyilvánítását. Budapestén, 1899. május hó 29-én. Dr. Wlassics s. k.”

— **Bucusu estély.** Máté Albert kézdivásárhelyi törvényszéki bíró nyugalomba vonulása alkalmából, nagyszámu tisztelői és barátai május 31-én bucsu estélyt rendeztek tiszteletőre. Nemesak kartársai, hanem a városi intelligens polgárok is nagyszámban jöttek össze. Közel 100-an vettek részt a bucsu vacsorán s számos toasztban mondtak istenhozzá-dott a derék tisztviselőnek, ki szeretetre méltó megnyerő módorával egész társadalmunk nagyra becsülését érdemelte ki. Mi is készségesen járulunk hozzá a közérzülethez, midőn szívélyesen monduk búcsut neki.

— **A brassói állami felső kereskedelmi iskola** 1898—99-ik tanévi évrzáró vizsgálatait a következő sorrendben tartja meg: Junius hó 5-én és 6-án szóbeli érettségi vizsgálat. 15-én d. u. 5 órakor az alsó és középső osztály tornából. 16-án d. e. 10 órától az alsó és középső osztály: vallástamból. 19-én d. e. 8 órától középső osztály: kereskedelmi számtan, közgazdasági és jogi ismeretek. 20-án d. e. 8 órától alsó osztály: magyar nyelv, francia nyelv, kereskedelmi ismeretek, kereskedelmi levelezés. 20-án d. u. 2 órától középső osztály: francia nyelv, könyvviteltan, kereskedelmi levelezés. 21-én d. e. 8 órától középső osztály: magyar nyelv, földrajz, áruismeret. 22-én d. e. 8 órától alsó osztály: mennyiségtan, természettan, német nyelv. 23-án d. e. 8 órától középső osztály: mennyiségtan, történelem, német nyelv, román nyelv. 24-én d. e. 8 órától alsó osztály: kereskedelmi számtan, földrajz, történelem. A vizsgálatokra a t. szülöket és érdeklődőket tisztelettel meghívja. Brassó, 1899. junius hó 1-én az igazgatóság.

— **Urnapija** a szokott ünnepségek között folyt le. A kedvező időjárás folytán nagy számu közönség vett részt a szokásos egyházi ünnepélyeken. A vidéki áhítatos hívek keresztek alatt, egyházi zsolozsmák zengése közben sereglettek be a városba, tarka hangulatos képet kölcsönözve az utcáknak. Az egyházi körmenet a Kanta utcán vonult fel a piac tőre, hol a szentélyek valának felépítve, óriás közönség részvételével ment végbe. A mise alatt a szokásos katonai szolgálat is meg volt, egy csapat honvéd volt e célra kivezényelve. Honvédeink magatartása és a díszlővések ujjabb bizonyítékot szolgáltatottak kitűnő kiképzetőségükről. Az egyház i

szertartás délbén ért véget s ekkor a minorita rend vendégszerető házában diszbeb volt, melyre a városban levő összes hivatalok és testületek főbb tisztviselői hivatalosak valának. Igen természetesen a kedélyes lakomát, kitűnő pohár köszöntő fűszerezé.

— **Határ átesatolás.** Az altorjai tagosítás folytán kézdivásárhelyieknek jutott határrésznek K.-Vásárhely város határához való átesatolás ügyében az ujjabb és legutolsó tárgyalás junius 13-ára van Altorja község házához kitűzve. Ezuttal a felek még nem nyilatkozhatnak s azután ezen ügy határozat hozatal alá kerül.

— **Műkedvelői előadás.** A „K.-vásárhelyi Önképző- és Műkedvelő-Egyesület f. hó 1-én, azaz Urnapján szini előadást rendezett, mely ugy anyagilag, mint szellemileg igen szépen sikerült. Ez alkalommal színre került, itt először Deréki Antalnak „Kossuth menyasszonya” című színműve, mely az 1848—1849-es időket volt hitva előnkbe varázsolni. Ezen egyesületnek tagjai, kik nem kimélve semmi fáradságot: oly lelkesültséggel és hűvvel adták szerepüket, hogy egészen meglepte a közönséget. Az előadásnak egyik főszerepét (Erzsit) Medgyaszay Emilia játszta, ki kitűnő alakításáért többször zajos tapssal és öljezvéssel tüntettetett ki. (Rittard) szerepében Szalay Jolán elismerést érdemelt. Kiss Lajos (Kossuth Lajos), mint már több ízben ezuttal is igazán remekelt s ezért a közönség hálásan tapssal adózott. (Gróf Bathányi) Jókay Lajos, (Horgáth István) Molnár Endre, (Armelli) Nagy Lázár, mindnyáján jól megállották helyüket s hozzá járultak a darab sikeréhez. (Tinkovszky Baruch, uzorás) zsidó dialektusával folyton derűtségben tartotta a közönséget. (László) Barthos József, (Perczel) Miklós Gerő nagyon igyekeztek helyüket megállani. Ezután következett az „Aranylakodalm” ez látványos színműből egy részlet, melyben kiemelendők tartjuk: (Katalint) Kiss Lajosné; (Koltay Jenőt) (Kiss Lajos; (Mikulák Janót) Jókay Lajos. Végül meglepő volt a gyerekekből összeállított angyalikar éneke. Ezen képlet görögtűzzel volt meg világítva. Sok szerencsét és kitartást kívánunk ezen egyesületnek. J—j—s.

— **Hangok a közönség köréből.** Köszönetnyilvánítás Amerikából. (Az eredeti levél másolata.) Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria. „New-York, 1898. Május 18. Tisztelt uram! 1895. november 13-án rheumás beteg lettem, még pedig annyira, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolcz hosszú hónapon keresztül egy és ugyanazon kelyzetben kellett feküdnöm, nem voltam képes még egy tapodattal sem mozdulni; testem súlya is 175 fontról 130 fontra apadt, jelöl azon borzasztó kinnak, a melyet szenvednem kellett több éven keresztül. Nem volt már egyetlen gyógymód sem, melyet ne használtam volna; így a többek között hallottam villamos borogatásról, török fürdőkről stb. és ugy ezen, mind még számtalan gyógymód után sem éreztem magam jobban, annyira, hogy az utóbbi időben kezelt orvosom már pénzt sem akart tőlem elfogadni, miután minden eredménytelennek bizonyult. Ép azon időben találkoztam egy barátommal, ki fölhozta a Wilhelm-féle antiarthritis és anti-rheumatikus vértisztító theáját, mint olyant, mely biztos szer a rheuma ellen. Elbeszéltem neki a többi szerek sikertelen használatát, s hogy így nagyon kevés bizalmam van ebben is. De mintha a sorskeze ösztönözött volna, hogy írjak önhöz, mintha szívem sugalta volna, hogy van még segítő, mely engem kigyógyít. És csakugyan meg is győződtem arról, hogy egy ilyen mentő létezik. Nem tudom kifejezni azon végtelen fájalmat, melyet az utóbbi 3 év alatt szenvedtem; de most már nem zavarja semmi egészségemet és ezen pillanatban ugy érzem magamat mint egy újszülött gyermek, nem tekintve a világ minden kincsét sem a Wilhelm-féle antiarthritis és anti-rheumatikus vértisztító theájáért. Legyen oly kegyes, uram, és küldjön nekem forduló postával uv. m. 1 tuczat (12) csomagot az ön Wilhelm-féle antiarthritis és anti-rheumatikus vértisztító theájából. A legjobb egészséget és hosszú életet kívánva maradtam teljes tisztelettel Gordon M. József, 179 orchard st. New-York. (Amerikai, Eegyesült államok.)” Kapható minden gyógyszerárban.

Hirdetések.

Sz. 1643/1899.

tkvi.

Árverési Hirdetményi kivonat.

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Márton Józsefné végrehajtónak Antal János és neje végrehajtást szenvedett elleni 40 frt tőkekövetelés és járuléka iránt végrehajtási ügyében, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Futásfalva község határára fekvő, a futásfalvi

625. sz. tjkvben A+ 2115. hrsz. ingatlanra 22 frt, 2458/1 hrsz. ingatlanra 38 frt, 4095. hrsz. ingatlanra 6 frt, a 887. sz. tjkvben A+ 2880. hrsz. ingatlanra 101 frt, 4108/1 hrsz. ingatlanra 6 frt, a 888. sz. tjkvben A+ 2829. hrsz. ingatlanra 33 frt, a 860. sz. tjkvben A+ 3127/1 hrsz. ingatlanra 59 frt, a 886. sz. tjkvben 899/2 hrsz. ingatlanra 26 frt, 3612/2 33 frt, 1006. sz. tjkvben A+ 202. hrsz. ingatlanra 21 frt, a 869. sz. tjkvben A+ 2458/2 hrsz. ingatlanra

38 frt, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. június 28-ik napján d. e. 9 órakor Futásfalva község házában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én

3333 sz. a. kelt. I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

K.-Vásárhely, 1899. évi márczius hó 14-ik napján.

Veres,

kir. tvszéki bíró.

(1—1)

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

halhólyag

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára.

Ára tuczonként eredeti párisi csomagolásban:	
Gummi, elsőrendű gyártmány	0.80 6.— frtig
Halhólyag kiváló finom minőség	2.— 8.— "
Capottes americans (rövid)	2.— 5.— "
Gyűjtemény uraknak igen czélszerűen dobozokban összeállítva	3.— 10.— "
Suspensorium	0.50 3.— "
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2.— 6.— "
Irrigator teljesen felszerelve	1.805.— "
Eredeti pessarium oclisivum (Peliporus) Menzinga tanár szerint	1.80—2.50 "
Vezető hozzá külön	1.50 "
"Diana-öv", szab. havibaj elleni köt.	3.50—5.— "
(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)	
Megrendeléseket pontosan és discretén eszközöl:	

KELETI J.

cs. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros
BUDAPESTEN, (Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg-utca 17.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

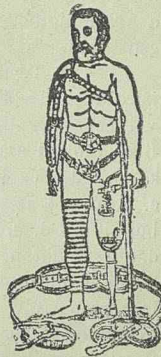
Kézdi-Vásárhelytt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divany ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőnytartók, tükrök, toleitt-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(88 99—100)

SPECZIALISTA SÉRVKÖTŐKBEN.

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekélyesebb ezen nemből, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja czélszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányát. A Keleti-féle gummi sérvkötő idomítható pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonsági övvel.

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom.

Kitüntetve Brüsszelben aranyéremmel és díszokmányokkal.

Árak: egyoldalu 6 frt. kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: mülábak, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopédiai fűzők, haskötők, görcsérharisnyák és mindenféle gummiáruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétén eszközöl:

KELETI J.

csász. és kir. orvos, sebészeti mű- és kötszer gyáros
Budapestben. (Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg utca 17.

Sebészeti műszergyár gázmotoros el:

IV. Rostély-utca 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötszerek készséggel cseréltetnek.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Kovácsna-Vajnafalván a Mikes-féle

FÜRDŐT

ujjonnan berendezve és átalakítva, bérbe vettem azon reményben, hogy a nagyérdemű közönség becses támogatásában részesíteni fog. Gyógy-fürdők, vas-, meleg-, hideg-, tükör és kád-fürdők, továbbá szobák olesó áron kaphatók. Ugyanott kitűnő étek és italok jutányos áron, pontos kiszolgálás mellett kaphatók. Az étek kifőzésénél magam, sok évi tapasztalatommal, mint szakács működöm.

Írótszta, sütemény, torta és fagyalt minden időben kapható és meg is rendelhető. Miért is a nagyérdemű közönség becses figyelmét és pártfogását kérve maradok

alázatos tisztelettel
Farkas Tamás,
fürdő-bérlő és szakács.